

40 LET FOLKLORNE SKUPINE V ARTIČAH

BRANE ŠMID

V soboto, 5. aprila 2008, so v Artičah s slavnostnim koncertom ob 40. obletnici delovanja folklorne skupine Kulturno-umetniškega društva Oton Župančič Artiče praznovali visok jubilej. Predstavili so se starejši in mlajši plesalci, otroška skupina ter godci pa tudi tamburaši, imenovani Trebeški drotarji, in pevci Fantje artiški. Pod vodstvom neumornega umetniškega vodje Zdravka Dušiča, njegove žene Zdenke Dušič in Vesne Bogovič, ki skrbi za podmladek, je skupina pripravila zanimiv program. Gledalce v prepolni dvorani Prosvetnega doma so popeljali od Gorenjske prek Prekmurja, Dolenjske, Bele krajine in Štajerske do svojih krajev.

Začetki organiziranega delovanja folklorne skupine v Artičah segajo v leto 1968, ko je z vodenjem skupine začela učiteljica osnovne šole v Artičah Marija Haler, spremljala pa sta jo tamburaška skupina in ravnatelj osnovne šole Miha Haler s harmoniko. Leta 1986 je vodenje skupine prevzel Zdravko Dušič. Ves čas je skupina širila svoj program in tako danes izvaja ples večine slovenskih pokrajin. S kakovostno rastjo, ki je še posebno izrazita v zadnjem desetletju, so se začeli tudi uspešni nastopi v bližnji in daljni okolici ter tujini. Leta 1990 so ustanovili otroško skupino ob pomoči soplesalke in učiteljice na osnovni šoli Artiče Vesne Bogovič. Sledila so gostovanja na mednarodnih festivalih v različnih državah Evrope. Od leta 2005 je skupina soorganizator mednarodnega folklorne festivala Slofolk, v okviru katerega se leto za letom slovenskemu občinstvu ob domačih skupinah predstavljajo tudi tuje. Ob tem člani društva že vrsto let ljubiteljsko raziskujejo šege in navade domačega okolja, kot so ličkanje koruze, žetev, mlačev, ohcet, furnga, kmečke igre in podobno.

Na celovečerni prireditvi so odrske priredbe različnih avtorjev razvnele številne gledalce kakor tudi poznavalce folklorne dejavnosti, ki so se množičneje kot ob podobnih jubilejih zbrali, da bi s svojo prisotnostjo proslavili pomemben dan artiške folklorne skupine. Prikazali so odrsko postavitev belokranjskih plesov *Oj, Ive, pridi k nam na ples*, svatovske gorenjske ples, prekmurske ples *Mladolejte*, ples s Štajerske, ki so jih naslovili *Žetev*, dolenske ples *Adijo pa zdrava ostani*, otroške ples *Tinka in Tonček* ter za konec posebno odrsko postavitev plesov iz brežiške okolice z naslovom *Po jurjevem*.

Skupina je občinstvu pokazala, da se zelo dobro zaveda svojega poslanstva. Odlikovala jo je zelo dobra tehnična izvedba zastavljenega programa, poleg tega pa je dokazala, da so člani ob plesalcih tudi vredni nasledniki znanih pevcev Fantov artiških. Posebno se je vtisnila v spomin

otroška skupina s Tinko in Tončkom. Poleg nasmejanih, primerno izurjenih mladih plesalcev sta navdušila dva, ki sta zaigrala nedolžno otroško ljubezen – prizor, ki bi bil vreden filmske kamere.

Vsi v dvorani, ki smo že nekaj časa vedeli, da folklorna skupina iz Artič v sodelovanju z Mirkom Ramovšem pripravlja novo odrsko postavitev ljudskih plesov iz okolice Brežic, smo nestrpno čakali njeno izvedbo, ki je bila napovedana kot zadnja v programu. Na odru smo lahko videli sedmokorak, štajeriš, tramplan, tajč in šotiš in slišali šaljivo pesem *Mož poseje repo*. Najprej smo zagledali nove folklorne kostume, ki interpretirajo oblačenje kmetov brežiške okolice v prvi polovici 19. stoletja, pri nastajanju katerih je pomagala dr. Marija Makarovič. Nekdanje oblačenje brežiških okoličanov je bilo predstavljeno v dveh podobah – ravninski del v belem panonskem slogu in hriboviti del v alpskem. Člani folklorne skupine so se zavedali, da so naredili nekaj velikega in ravno zato s posebnim dostojanstvom in predanostjo zaplesali najnovejšo odrsko postavitev. Upoštevali so tudi dejstvo, da v času, ki ga prikazujejo s kostumsko podobo, še ni bilo harmonike. Glasbeno priredbo je prispeval dr. Drago Kunej, glasbeni sestav z dvema violinama, kontrabasom in violo pa nam je skušal predstaviti zven nekdanje ljudske glasbe.

Celoten večer nas je prepričal, da Artičani znajo peti, plešati in igrati. Ciljev imajo prav gotovo še veliko, želim pa jim, da se jim uresničijo podobno, kot se je uresničilo njihovo praznovanje obletnice.

Starejša otroška folklorna skupina Kulturno-umetniškega društva Oton Župančič iz Artič pri izvedbi odrske postavitve *Tinka in Tonček*.

(Foto: Janez Eržen, regijsko srečanje odrskih folklornih skupin, Črnomelj, 9. 5. 2008.)